

به نام یزدان پاک

همه سوال های

جغرافیا

و

برنامه ریزی شهری

(جلد ۲)

۱۳۹۳-۱۴۰۳

تهیه کنندگان

گروه مولفین

فهرست مطالب

۱۰۹	برنامه‌ریزی شهری
۱۱۰	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۳		
۱۱۶	برنامه‌ریزی شهری
۱۱۷	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۴		
۱۲۵	برنامه‌ریزی شهری
۱۲۶	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۵		
۱۳۴	برنامه‌ریزی شهری
۱۳۶	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۶		
۱۴۱	برنامه‌ریزی شهری
۱۴۳	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۷		
۱۵۱	برنامه‌ریزی شهری
۱۵۳	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۸		
۱۶۴	برنامه‌ریزی شهری
۱۶۶	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۳۹۹		
۱۷۶	برنامه‌ریزی شهری
۱۷۸	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۴۰۰		
۱۸۷	برنامه‌ریزی شهری
۱۸۸	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۴۰۱		
۱۹۷	برنامه‌ریزی شهری
۱۹۸	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
آزمون کارشناسی ارشد علوم جغرافیایی ۱۴۰۲		
۲۰۷	برنامه‌ریزی شهری
۲۰۹	پاسخ‌نامه برنامه‌ریزی شهری
۲۱۹	منابع

علوم جغرافیایی ۱۳۹۳

برنامه ریزی شهری

۵۲۴. کدام یک از انواع رشد شهری با اصول برنامه ریزی شهری مغایر است؟
 (۱) اقماری (۲) پراکنده (۳) متراکم (۴) نوری
۵۲۵. شعاع عملکرد حوزه نفوذ شهرها به طور عمده بر پایه کدام یک از عوامل زیر تعیین می شود؟
 (۱) نقش شهر (۲) دسترسی ها (۳) خدمات شهری (۴) عوامل جغرافیایی
۵۲۶. واژه توسعه پایدار را برانت لند در سال ۱۹۸۷ در کدام گزارش مطرح نمود؟
 (۱) حفظ محیط زیست (۲) آینده مشترک ما (۳) گذشته سرزمین ما (۴) کاهش آلودگی محیط زیست
۵۲۷. مالکیت عمومی شهر را برای اولین بار چه کسی پیشنهاد کرد؟
 (۱) ابنزر هاوارد (۲) اتو واگنر (۳) پاتریک گدس (۴) کامیلوزینته
۵۲۸. در سال ۱۹۹۷ مدل پیرامونی توسط چه کسی ارائه شد؟
 (۱) ارنست برگس (۲) لوکور بوزیه (۳) چانسی هاریس (۴) همر هویت
۵۲۹. نظریه نیواوربانیسم (New Urbanism) به کدام یک از موارد زیر نزدیک تر است؟
 (۱) رشد پراکنده (۲) رشد عمودی (۳) رشد خزشی شهر (۴) رشد هوشمند شهری
۵۳۰. منشور آتن محصول کدام مکتب است؟
 (۱) مدرنیسم (۲) پست مدرنیسم (۳) فرهنگ گرایی (۴) آمایش شهری
۵۳۱. تقسیم شهر به سه طبقه اولیه، ثانویه و ثالث، از چه کسی است؟
 (۱) پاتریک گدس (۲) جانستون (۳) مامفورد (۴) هاورد
۵۳۲. در کدام سبک خیابان به عنوان مکان تجارت و بازرگانی نقش بازی می کند؟
 (۱) اصفهان (۲) خراسان (۳) تهران (۴) مدرنیسم
۵۳۳. کدام نظریه در برنامه ریزی شهرهای ایران با هویت تاریخی و توسعه یکپارچه شهرها مطابقت دارد؟
 (۱) گسترش فضایی (۲) توسعه از درون (۳) رشد از بیرون (۴) نوگرایی یکپارچه
۵۳۴. در طرح آمایش سرزمین جمهوری اسلامی ایران کدام شهرها با عملکرد بین المللی دیده شده است؟
 (۱) تهران - مشهد (۲) تهران - قم (۳) تهران - تبریز (۴) تهران - اصفهان
۵۳۵. در ایران مهم ترین مولفه در مکان یابی کاربری ها کدام است؟
 (۱) آستانه جمعیتی (۲) دسترسی (۳) فاصله و زمان (۴) سازگاری
۵۳۶. حدود تقریبی مساحت منطقه صنعتی در بین کاربری های مختلف چند درصد است؟
 (۱) ۵ تا ۱۰ (۲) ۵ تا ۲۰ (۳) ۱۵ تا ۲۰ (۴) ۲۰+
۵۳۷. رواج طرح های جامع شهری در ایران و جهان با رویکرد به کدام یک از نظریات زیر تحقق یافت؟
 (۱) کارکردگرایی (۲) سیستمی (۳) جامعه شناسختی (۴) رفاه اجتماعی
۵۳۸. در ایران کدام یک از کاربری های زیر سازگاری بیشتری با یکدیگر دارند؟
 (۱) تجاری - صنعتی (۲) مسکونی - آموزشی (۳) مسکونی - فضای سبز (۴) صنعتی - ورزشی

۵۲۴. گزینه ۴)

دلایل صحت گزینه ۴:

- تعریف رشد نواری: رشد نواری به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در امتداد یک محور مانند جاده، رودخانه یا خط راه‌آهن اتفاق می‌افتد.
- مشکلات رشد نواری: این نوع رشد شهری، با اصول برنامه‌ریزی شهری مغایر است زیرا:
 - استفاده ناکارآمد از زمین: رشد نواری منجر به استفاده ناکارآمد از زمین می‌شود و تراکم جمعیت را در مناطق محدودی متمرکز می‌کند.
 - کمبود خدمات: ارائه خدمات شهری مانند حمل‌ونقل، آموزش و بهداشت به مناطق نواری دشوار و پرهزینه است.
 - آلودگی محیط زیست: رشد نواری منجر به افزایش ترافیک، آلودگی هوا و سایر مشکلات زیست‌محیطی می‌شود.
 - تضعیف هویت محلی: این نوع رشد، هویت محلی و حس تعلق به مکان را در جوامع شهری تضعیف می‌کند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: رشد اقماری، به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در اطراف هسته مرکزی شهر اتفاق می‌افتد. این نوع رشد، می‌تواند با برنامه‌ریزی مناسب، تا حدی کنترل و هدایت شود.
- گزینه ۲: رشد پراکنده، به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در مناطق وسیعی و بدون تمرکز در یک نقطه خاص اتفاق می‌افتد. این نوع رشد، می‌تواند با چالش‌هایی همراه باشد، اما با برنامه‌ریزی مناسب، تا حدی می‌توان آن را مدیریت کرد.
- گزینه ۳: رشد متراکم، به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در آن جمعیت و فعالیت‌ها در یک منطقه محدود متمرکز می‌شوند. این نوع رشد، می‌تواند با برخی چالش‌ها مانند تراکم جمعیت و کمبود فضای سبز همراه باشد، اما مزایایی مانند دسترسی آسان به خدمات و کاهش ترافیک را نیز به همراه دارد.

۵۲۵. گزینه ۱)

دلایل صحت گزینه ۱:

- تعریف حوزه نفوذ: حوزه نفوذ شهر، به محدوده‌ای اطلاق می‌شود که تحت تأثیر فعالیت‌ها و خدمات آن شهر قرار می‌گیرد.
- نقش شهر: نقش شهر در سلسله مراتب شهری، یکی از مهم‌ترین عوامل تعیین‌کننده شعاع عملکرد حوزه نفوذ آن است.
 - شهرهای بزرگ: شهرهای بزرگ با سطوح بالاتر خدمات و فعالیت‌های متنوع‌تر، حوزه نفوذ وسیع‌تری دارند.
 - شهرهای کوچک: شهرهای کوچک با سطوح پایین‌تر خدمات و فعالیت‌های محدودتر، حوزه نفوذ کوچک‌تری دارند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۲: دسترسی‌ها، یکی از عوامل مهم در تعیین شعاع عملکرد حوزه نفوذ شهرها هستند، اما به تنهایی کافی نیستند.
- گزینه ۳: خدمات شهری، از جمله عوامل مهم در تعیین شعاع عملکرد حوزه نفوذ شهرها هستند، اما به تنهایی کافی نیستند.
- گزینه ۴: عوامل جغرافیایی، مانند توپوگرافی، آب و هوا و منابع طبیعی، می‌توانند بر شعاع عملکرد حوزه نفوذ شهرها اثر بگذارند، اما به تنهایی کافی نیستند.

نقش عوامل دیگر در تعیین شعاع عملکرد حوزه نفوذ:

- دسترسی‌ها: شبکه‌های حمل‌ونقل، مانند جاده‌ها، راه‌آهن و فرودگاه‌ها، در تعیین شعاع عملکرد حوزه نفوذ شهرها نقش مهمی دارند.
- خدمات شهری: تنوع و کیفیت خدمات شهری، مانند مراکز آموزشی، بهداشتی، تفریحی و تجاری، در تعیین شعاع عملکرد حوزه نفوذ شهرها اثرگذار است.
- عوامل جغرافیایی: توپوگرافی، آب و هوا و منابع طبیعی می‌توانند بر الگوی گسترش شهرها و به تبع آن بر شعاع عملکرد حوزه نفوذ آنها اثر بگذارند.

۵۲۶. گزینه ۲)

- گزارش "آینده مشترک ما": در سال ۱۹۸۷، کمیسیون جهانی محیط زیست و توسعه، گزارشی با عنوان "آینده مشترک ما" منتشر کرد.
- معرفی مفهوم توسعه پایدار: در این گزارش، برای اولین بار، مفهوم "توسعه پایدار" به طور جامع و دقیق تعریف و تبیین شد.
- نقش برانت لندن: گرو هارلم برانت لندن، نخست‌وزیر سابق نروژ، رییس این کمیسیون بود و نقش مهمی در تدوین این گزارش و معرفی مفهوم توسعه پایدار داشت.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: حفظ محیط زیست، یکی از ارکان اصلی توسعه پایدار است، اما به تنهایی مفهوم کامل آن را بیان نمی‌کند.
- گزینه ۳: گذشته سرزمین ما، به عنوان منبعی برای درس‌آموزی و برنامه‌ریزی برای آینده می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، اما مفهوم توسعه پایدار را به طور کامل توضیح نمی‌دهد.

- گزینه ۴: کاهش آلودگی محیط زیست، یکی از اهداف مهم توسعه پایدار است، اما به تنهایی مفهوم کامل آن را بیان نمی‌کند.
تعریف توسعه پایدار:
- توسعه پایدار به نوعی از توسعه اطلاق می‌شود که نیازهای نسل حاضر را بدون به خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده برای برآورده کردن نیازهای خود، برآورده می‌کند. این مفهوم به سه بعد اصلی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی توجه دارد.
نقش گزارش "آینده مشترک ما":
- گزارش "آینده مشترک ما" در جلب توجه جهانی به ضرورت توسعه پایدار و ترویج این مفهوم در سطح بین‌المللی نقش مهمی ایفا کرد. این گزارش، مبنای بسیاری از بحث‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌های مربوط به توسعه پایدار در سراسر جهان شده است.
گزینه ۲) .۵۲۷
- دلایل صحت گزینه ۲:
- اتو واگنر و مالکیت عمومی شهر: اتو واگنر، معمار و شهرساز اتریشی، در اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم، مفهوم "مالکیت عمومی شهر" را در آثار خود به طور کامل تشریح و تبیین کرد.
- ایده اصلی: واگنر معتقد بود که زمین شهری، یک منبع ارزشمند عمومی است که باید به نفع کل جامعه اداره شود.
- راهکارهای پیشنهادی: او راه‌حل‌های مختلفی برای مالکیت عمومی شهر، مانند ایجاد زمین‌های شهری عمومی، وضع مالیات بر زمین و ارزش افزوده و کنترل قیمت مسکن ارائه داد.
دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: ابنز هوارد، مبدع مفهوم "باغ‌شهر" بود، اما ایده مالکیت عمومی شهر را به طور کامل و جامع ارائه نداد.
- گزینه ۳: پاتریک گدس، معمار و شهرساز اسکاتلندی، از ایده مالکیت عمومی شهر در آثار خود دفاع کرد، اما او راه‌حل‌های عملی و دقیقی برای آن ارائه نداد.
- گزینه ۴: کامیلوزیته، معمار و شهرساز فرانسوی، از ایده مالکیت عمومی زمین در آثار خود حمایت کرد، اما تمرکز او بیشتر بر زمین‌های روستایی بود و به طور خاص به مالکیت عمومی شهر نپرداخت.
اهمیت ایده مالکیت عمومی شهر:
- ایده مالکیت عمومی شهر، در تضاد با سیستم‌های سنتی زمین‌داری و مالکیت خصوصی بود که در آن زمان رایج بود.
- این ایده، زمینه‌ساز بحث‌ها و تحولات بعدی در زمینه برنامه‌ریزی شهری، عدالت اجتماعی و توزیع عادلانه منابع در شهرها شد.
- امروزه، برخی از جنبه‌های ایده مالکیت عمومی شهر، مانند ایجاد زمین‌های شهری عمومی و وضع مالیات بر زمین، در کشورهای مختلف به اجرا درآمده است.
گزینه ۳) .۵۲۸
- چانسی هاریس و مدل پیرامونی: در سال ۱۹۹۷، چانسی هاریس، جغرافیدان و شهرساز آمریکایی، مدل پیرامونی را در کتاب خود با عنوان "نظریه توسعه شهری (Urban Development Theory)" معرفی کرد.
- مفهوم مدل پیرامونی: این مدل، ساختار فضایی شهرها را بر اساس پنج منطقه هم‌مرز با هسته مرکزی شهر توصیف می‌کند. این مناطق عبارتند از:
هسته مرکزی: شامل مراکز تجاری، اداری و فرهنگی شهر
منطقه انتقالی: شامل مناطق مسکونی فرسوده و فعالیت‌های صنعتی
منطقه مسکونی: شامل محله‌های مسکونی با تراکم متوسط و بالا
منطقه حومه شهر: شامل مناطق مسکونی کم‌تراکم و فعالیت‌های تجاری و خدماتی
منطقه روستایی: شامل مناطق کشاورزی و منابع طبیعی
دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: ارنست برگس، در سال ۱۹۲۰ مدل "منطقه هم‌مرز" را ارائه کرد که شباهت‌هایی با مدل پیرامونی دارد، اما هاریس این مدل را به طور کامل و جامع توسعه داد.
- گزینه ۲: لوکور بوزیه، معمار و شهرساز سوئیسی، به خاطر نظریات خود در مورد "شهر ایده‌آل" شناخته می‌شود و مدل پیرامونی را ارائه نداد.
- گزینه ۴: همر هویت، جغرافیدان آمریکایی، در سال ۱۹۳۹ مدل "مرکز-پیرامون" را ارائه کرد که بر روابط بین شهرها و مناطق روستایی تمرکز دارد و به طور خاص به ساختار فضایی داخل شهرها نمی‌پردازد.
اهمیت مدل پیرامونی:
- مدل پیرامونی، یکی از مدل‌های مهم در تئوری توسعه شهری است که به درک ساختار فضایی شهرها و الگوهای توسعه آنها کمک می‌کند.

- این مدل، برای برنامه‌ریزی شهری، تحلیل مسائل شهری و پیش‌بینی روندهای آینده توسعه شهری مورد استفاده قرار می‌گیرد.
گزینه ۴) ۵۲۹
 - نظریه نیواوربانیسم و رشد هوشمند شهری: نظریه نیواوربانیسم، مجموعه‌ای از اصول و ایده‌ها برای طراحی و توسعه شهری است که بر ایجاد جوامع پایدار، قابل‌زیست و انسان‌محور تمرکز دارد. این نظریه، شباهت‌های زیادی با مفهوم "رشد هوشمند شهری" دارد.
ویژگی‌های مشترک:
 - تراکم بالا: نیواوربانیسم، به دنبال ایجاد محله‌های متراکم با تنوع کاربری‌ها و دسترسی آسان به حمل‌ونقل عمومی است. این امر با یکی از اصول اصلی رشد هوشمند شهری، یعنی "تمرکز و تراکم" مطابقت دارد.
 - طراحی پیاده‌محور: نیواوربانیسم، بر طراحی خیابان‌ها، فضاهای عمومی و ساختمان‌ها به گونه‌ای که برای پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری مناسب باشند، تأکید دارد. این امر با یکی دیگر از اصول رشد هوشمند شهری، یعنی "طراحی پیاده‌محور" مطابقت دارد.
 - استفاده مختلط از زمین: نیواوربانیسم، به دنبال ایجاد محله‌هایی با کاربری‌های مختلف مانند مسکونی، تجاری، اداری و تفریحی در کنار یکدیگر است. این امر با یکی دیگر از اصول رشد هوشمند شهری، یعنی "استفاده مختلط از زمین" مطابقت دارد.
 - حفظ محیط زیست: نیواوربانیسم، بر استفاده از مصالح پایدار، حفظ منابع طبیعی و کاهش آلودگی محیط زیست تأکید دارد. این امر با یکی دیگر از اصول رشد هوشمند شهری، یعنی "حفظ محیط زیست" مطابقت دارد.
- دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:**
- گزینه ۱: رشد پراکنده، به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در آن جمعیت و فعالیت‌ها به طور ناهموار و بدون تمرکز در یک نقطه خاص توزیع می‌شوند. این نوع رشد، مغایر با اصول نیواوربانیسم و رشد هوشمند شهری است.
 - گزینه ۲: رشد عمودی، به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در آن جمعیت و فعالیت‌ها به جای گسترش افقی، به سمت بالا و در طبقات بیشتر ساختمان‌ها متمرکز می‌شوند. این نوع رشد، می‌تواند در برخی موارد با اصول نیواوربانیسم و رشد هوشمند شهری مطابقت داشته باشد، اما به تنهایی کافی نیست.
 - گزینه ۳: رشد خزشی شهر، به نوعی از گسترش شهر اشاره دارد که در آن مرزهای شهر به تدریج و به طور آهسته به سمت مناطق روستایی و غیرشهری پیشروی می‌کنند. این نوع رشد، می‌تواند در برخی موارد با اصول نیواوربانیسم و رشد هوشمند شهری مطابقت داشته باشد، اما به تنهایی کافی نیست.
- گزینه ۱) ۵۳۰
- دلایل صحت گزینه ۱:**
- منشور آتن و مدرنیسم: منشور آتن، سندی است که در سال ۱۹۳۳ توسط گروهی از معماران و شهرسازان مدرنیست در کنگره چهارم بین‌المللی معماری مدرن (CIAM) در آتن یونان تدوین شد.
 - اصول مدرنیسم در منشور آتن: این منشور، بر اصول کلیدی مدرنیسم در معماری و شهرسازی، مانند عملکردگرایی، فرم بر تابع، جداسازی کاربری‌ها، و استفاده از مصالح و تکنولوژی‌های جدید تأکید دارد.
 - تأثیرات منشور آتن: منشور آتن، تأثیر عمیقی بر برنامه‌ریزی و طراحی شهری در سراسر جهان در دهه‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۶۰ داشت و به عنوان یکی از مهم‌ترین اسناد در تاریخ معماری مدرن شناخته می‌شود.
- دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:**
- گزینه ۲: پست‌مدرنیسم، مکتبی فکری در معماری و شهرسازی است که در اواخر قرن بیستم ظهور کرد و در تقابل با اصول مدرنیسم قرار دارد. منشور آتن، محصول مکتب پست‌مدرنیسم نیست.
 - گزینه ۳: فرهنگ‌گرایی، یک رویکرد در برنامه‌ریزی شهری است که بر حفظ و تقویت هویت‌های محلی و فرهنگی در شهرها تأکید دارد. منشور آتن، به طور خاص بر فرهنگ‌گرایی تمرکز ندارد.
 - گزینه ۴: آمایش شهری، به فرآیندی اطلاق می‌شود که به منظور هدایت و کنترل توسعه فضایی در سطح منطقه‌ای یا ملی انجام می‌شود. منشور آتن، به طور خاص به آمایش شهری نمی‌پردازد.
- گزینه ۱) ۵۳۱
- پاتریک گدس و تقسیم شهر به سه طبقه: پاتریک گدس، معمار و شهرساز اسکاتلندی، در اوایل قرن بیستم، مفهوم "تقسیم شهر به سه طبقه" را در آثار خود به طور کامل تشریح و تبیین کرد.
 - تقسیم‌بندی: گدس معتقد بود که شهرها باید به سه طبقه اصلی تقسیم شوند:
 - طبقه اول: شامل هسته مرکزی شهر با فعالیت‌های تجاری، اداری و فرهنگی
 - طبقه دوم: شامل محله‌های مسکونی با تراکم متوسط و بالا